

ŞUŞASIZ 27 İL!

Şuşa..
Sülalemin ata yurdu..
İbrahim Handan süre gelen ceddimin memleketi..

Büyük Dedem Ağamirovların sevgili oğlu Seyyit Hasan Ağanın, Dedem Aliövset Ağanın mezarlarının bulunduğu şehir..

Ağdam'ın Abdal Gülablı kendinden olan rahmetlik annemin babamlar tarafından bahs ederken hürmetle "Galalılar" (kaleliler) dediği asaletin, nezaketin, müziğin sanatın şehri , aristokrat kimliğin payitahtı..

Yalnız Azerbaycan 'ın değil dünya tarihine yön veren şahsiyetleri ile dünyanın kaderini değiştiren Şuşam , Karabağ'ın en kıymetli cevheri, Azerbaycan'ın nadide parçası tam 27 yıldır düşman elinde.

Kafkasya 'nın Paris'i, Azerbaycan'ın doğal konservatuarı , milli medeniyetimizin paha biçilemez tacı 8 Mayıs 1992 de terörist Ermeniler tarafından işgal edildi.

Anam o gün dirayetli kişiliği ile bilinen emimin ilk kere sesli sesli ağlamasına ve çocuk gibi ona sarılarak, "abla Ağamın(Garabağ'lıların tümü konumu ve toplum içerisindeki saygısı nedeni ile dedeme Ağa diye hitap ediyorlarmış, tabi kendi çocukları da) ruhu bizi af etmeyecek" deyişine tanık olmuştu.

Ben de Şuşa' nın işgalinden sonra kalp krizi geçirerek vefat eden , annemin kardeşi gibi sevdiği ve aynı zamanda teyzemin de kocası olan amcam için çaresizce ağıt yakışına tanık olmuştum..

Tipki Türkiye'den Azerbaycan ' a bir sonraki gidişimde ünlü besteci, devlet sanatçısı Süleyman Aleskerov' un vefatı haberini duyan annemin dizlerini döverek Şuşa gibi Şuşalılar da gitti diyerek döktüğü gözyaşlarına tanık olduğum gibi..

İlmin irfanın yuvası , milli gayretin taassuplu evlatlarını yetiştiren Şuşam namussuzların elinde 27 yıldır esir, dimağım kabul etmiyor bunu.

8 Mayıs 1992 tarihinde Ermenistan ordu birlikleri Azerbaycan'ın en eski musiki ve kültür merkezlerinden olan Şuşa'yı ele geçirerek Dağlık Karabağ'ı tamamen işgal etmiş oldu.

Kardeşim , soydaşım, meslektaşım Elçin Ahmedov şöyle anlatıyor bu işgali

"Böylece, toplam yüzölçümü 289 km² olan 24 bin nüfuslu 1 şehir ve 30 köyden oluşan Şuşa İlçesi Ermenistan tarafından işgal edildi. Şuşa'nın savunması için verilen savaşta 195 Azerbaycan Türkü şehit düştü, 165 kişi yaralandı, 58 kişiden ise halen haber alınamamaktadır. Ermeniler tarafından esir alınan ve Şuşa hapishanesinde tutulan 114 Azerbaycan Türkü daha sonra gaddarcasına katledildiler.

Ermenistan'ın işgali sonucunda Şuşa'da 25 okul, 31 kütüphane, 17 etkinlik merkezi, 8 kültür evi, 4 yüksekokul, 2 üniversite şubesi, 7 kreş ve anaokulu, 4 sinema salonu, 5 kültür ve dinlenme parkı, 2 sanatoriyum, 1 tatil köyü, 2 otel, Azerbaycan Halı Müzesi şubesi, Şuşa Devlet Tiyatrosu binası, Şuşa televizyonu binası, Şark musikisi aletleri fabrikası, Devlet Resim Galerisi, çocuk sağlığı merkezi yağmalandı ve yıkılıp yıkıldı.

İşgal öncesinde Şuşa'da mimarlık anıtı olarak kabul edilen 170'in üzerinde yerleşim binası ve 160 civarında kültürel ve tarihi anıt bulunuyordu. Bunlardan Son Bronz Çağı'na ve İlk Demir Çağı'na ait Şuşa ve Şuşakent lahit mezarları, taş devrine ait, Şuşa mağara ören yeri, 18. yüzyıla ait Şuşa Kalesi surları, Gence Kalesi kapısı, Penah Han'ın sarayı ve kütüphanesi, İbrahim Han tarafından inşa edilen kale burçları ve kuleler, Han sarayı ve kervansaray, M.P. Vagif'in medresesi ve türbesi, Yukarı Mescit Medresesi, Hacıkullar malikanesi, çift katlı kervansaray, Mihmandarov'lara ait malikane, Gövher Ağa, Hoca Mercanlı, Hacı Abbas, Merdinli, Saatli, Köçerli camileri, Hurşidbanu Natevan'ın evi ve çeşmesi, A.B. Hakverdiyev'in, K.B. Zakir'in, M.M. Nevvab'ın, S.S. Ahundov'un, N.B. Vezirov'un, Y.V. Çemenzeminli'nin evleri, Mamay Bey'in evi, mescidi ve çeşmesi, Behbudov'lara, Feremezov'lara, Zöhrabbeyov'a, Behmen Mirza'ya ait evler, Üzeyir Bey Hacıbeyov'un ve Bülbül'ün müzeye dönüştürülen evleri, Han Şuşinski'nin, tar sanatçısı Sadıgan'ın evleri, Realni okulunun binası, kız okulunun binası, tatlı su hamamı, Meydan Çeşmesi, İsa Çeşmesi ve diğer tarihi kültür

eserleri işgalci Ermeniler tarafından yağmalanmış ve yakılıp yıkılmıştır."

Bir zamanlar, Doğal güzellikleri, havası suyu, cennetten bir parça oluşu ile diller ezberi olan Şuşam şimdi soysuz teröristlerin elinde yağmalanmış ve esir bir şehir olarak varlık göstermekte.

Bunun utanç bize yeter..

Hurşidbanu Natevan, Molla Penah Vagif, Mir Muhsin Nevvab, Abdurahim Bey Hakverdiyev, Kasım Bey Zakir, Süleyman Sanı Ahundov, Nəcəf Bey Vezirov, Yusuf Vezir Çemenzeminli, Feridun Bey Köçerli, Hamide Hanım Cavanşir, Bedel Bey Bedelbeyli, Ahmet Ağaoğlu, Ceyhun Hacıbeyli, Samed Bey Mihmandarov, Ferec Bey Ağayev, Yakup Guliyev gibi tarihi şahsiyetler yetiştiren, onlarca ünlü bilim sanat insanı ile dünyayı değerlendiren Şuşam şimdi değersiz , hürmetsiz, sahipsizdir, yazıklar olsun..

"Hacı Hüsü, Meşedi İsi, Abdülbaki Zülalov (Bülbülcan), Cabbar Karyağdıoğlu, Meşedi Memmed Farzaliyev, Keçeci oğlu Muhammed, Sadıgan, Meşedi Zeynal, Meşedi Cemil Emirov, Segah İslam, Zabil Kasım, Mütellim Mütellimov, Han Şuşinski, Gurban Pirimov, Seyit Şuşinski, Bülbül, Reşit Behbudov ve diğerleri Şuşa'nın yetiştirdiği ve tüm Ortadoğu'da tanınan ünlü ses ve musiki sanatçılarıdır.

Şuşa dünyaca ünlü bestecilerin vatanı olarak da bilinmektedir. Azerbaycan musiki kültürü tarihinde yeni bir çağ başlatan Üzeyir Bey Hacıbeyov Şuşa'da doğmuştur. Üzeyir Hacıbeyov, dahi besteci ve Azerbaycan opera sanatının kurucusu olmanın yanı sıra, hem de yetenekli bir yazar ve toplumun kanaat önderi olarak da tanınmıştır.

Bunun dışında Şuşa'da doğumlu bestecilerden Fikret Emirov, Zülfikar Bey Hacıbeyov, Niyazi, Efrasiyab Bedelbeyli, Soltan Hacıbeyov, Eşref Abbasov, Zakir Bağirov, Mehdi Memmedov, Süleyman Elesgerov, keza ünlü ressam ve mimarlardan Latif Kerimov, Celal Karyağdı, Nadir Abdurrahmanov, Tuğrul Nerimanbeyov ve birçok şahsiyet Azerbaycan kültür tarihinde önemli bir yere sahiptir."

1403 metre rakımlı Şuşam şimdi yükseklikten soysuz sopsuzun ayakları altına düşmüş durumda ..

Sadece Karabağ'ın güzel yamaçlarında doğal olarak yetişen Xarı Bülbül çiçeğinden adını alan Uluslararası Xarı Bülbül Festivallerinin yapıldığı ve Türk İğidlerinin dünya şöhretli Garabağ atları ile yarıştığı Cıdır Düzü ' nde şimdi köpek döllerini cirit atmakta, bunu kabul edemiyorum güzel şehrim Şuşam benim..

Ermeni diasporasına tetikçilik yapan İstanbul'da yayınlanan AGOS gazetesinin ikide bir işgalçi ve uydurma Karabağ yönetimini legalleştirme çabasıyla Şuşa diye Ermeni toprağı gibi taktim ettiği o yer dedemin kemiklerinin benim ruhumun gömüldüğü tarihi Türk Yurdu Şuşa'dır..

AGOS 'un çağrısıyla sokaklara dökülerek hepimiz Ermeniyiz diyenler,

meydanı boş görerek at izini it izine karıştıranlar , destursuz Karabağ'a girenler ;

duyunuz orası bizim Vatanıdır,

kalleşçe pusuya düşürülen nadide güzelliğin tacıdır, hırsız içeriden olduğundan kapısı kilit tutmayan Şuşa Kalemizdir..

Tek başına Rusya müslümanlarının sesi olan, engin bilgi görgüsüyle dev faaliyetlere imza atan , Türk Diasporasının yılmaz neferi rahmetlik Haydar Cemal'ın ata yurdudur..

Şuşa'dan yaktığı meşaleyle Bakü Tiflis Moskova Paris İstanbul karanlığını aydınlatan Ahmet Ağaoğlu 'nun dede ocağıdır..

Ora mukaddesimiz,mübarekimiz maneviyatımızdır, Şuşa'dır..

Şuşa;başı dumanlı dağlarından süzülen

sisler hasrete dönüşerek şiş gibi bağıma sapanan , bir solukla ciğerime çektiğim nefesim..

Gucağında ölmek için İsteyirem sene gelem Şuşam benim..

Emekleyerek geliyim, sürünerek geliyim, ölmeden önce yüzüm toprağına dokunsun Şuşam..

Tükür gayretsiz yüzüme..

Azat ol, azat et Şuşam..

Bitsin bu hasret..

Yeter!..

8 may 2019-cu il